

Starigradské hradiště patřilo k nejvýznamějším centrům Moravského království hned po Veligradu a Moravgradu. Významu hradiště odpovídalo jak postavení jeho správce, knížete Jaroslava mezi moravskými velmoži, tak i rozloha hradiště samotného. Starigrad však nebyl jen opevněné hradiště. Podobně jako třeba u Veligradu, Moravgradu nebo Slavomírova rodného Dolnogradu se kolem hradiště rozkládal prstenec rolnických a řemeslnických osad. Převážná část jejich produkce byla určena právě pro Starigrad a naopak ty řemeslnické potřeby, které si nedokázali obyvatelé v okolí hradiště vyrobit sami, odebírali zase od specializovaných hradištních řemeslníků.

Starigrad byl proslulý především svým zpracováním železa a výrobou nejrůznějšího zboží z tohoto kovu. Jednalo se o zbraně, avšak také o nejrůznější kování – prostě cokoliv, kde se železo dokázalo uplatnit. Tato výroba se zde rozvinula díky tomu, že místní řemeslníci měli neustálý přísun suroviny z dolů a na ně navázaných tavících pecí umístěných v kopcích nedaleko od Starigradu směrem na půlnoční stranu. Jak Slavomír dobře věděl, tomu kraji neřekl nikdo jinak, než Železné hory.

Tamní zasmušilý kopcovitý kraj poskytoval dostatek železné rudy a místní husté lesy dávaly dostatek dřeva pro její zpracování.

Vždy, když Slavomír přijel do Starigradu, obdivoval to, jak dokázali dědové využít krajinu ke své obraně. Staré pověsti říkaly, že místo, kde se rozkládal Starigrad, bylo osídlené odedávna. Ostatně rolníci při obdělávání svých polí a stavitelé hradiště, když kopali základy pro opevnění a dřevěné věže, narazili na různé starobylé kamenné nástroje, jaké se už dávno nepoužívaly, nepochybně však byly kdysi vyrobeny lidskýma rukama.

Starigrad tak, jak jej znal Slavomír, vznikl ve třech krocích. Ještě jako malý chlapec navštívil Slavomír Starigrad poprvé se svým otcem. Tehdy hradiště tvořil pouze opevněný trojúhelníkový ostroh obtékaný Ďábelskou říčkou. Nad svahy ostrohu tehdy kníže Jaroslav nechal zbudovat mocný val, hradbu vybudovanou z dřevěné konstrukce zajišťující pevnost a stabilitu vyplněné hlínou a zvenčí obložené kameny, které sem dělníci s velkou námahou natahali. Na vrcholu valu byla ještě zbudována pevná palisádová hradba. Tímto opevněním byl nahrazen starší a nižší val kdysi postavený kolem hradiště

Slavomír si dodnes pamatoval, jak jej, malého chlapce, fascinovala tato obrovitá stavba. Když zde tehdy s otcem byl poprvé, tehdy ještě mladý kníže Jaroslav, jinak blízký přítel otce Přemila, právě přestavbu opevnění dokončoval. Malý Slavomír tak

měl příležitost vidět, tak takové opevnění hradiště vypadá uvnitř a dobře si pamatoval, jak je zvědavě prolezl a pořádně se při tom ušpinil. Už tehdy bylo hradiště v podstatě nedobytné.

Povrch ostrohu, na kterém hradiště stálo, se mírně svažoval od úzké šíje ve vrcholu trojúhelníka až po příkré stráně nad říčkou, které se zde z Ďáblovy postupně měnila ve Zlatou říčku. Vchod do hradiště byl možný dvěma branami tvořenými mohutnými, železnými pláty okovanými vraty, která kryly dřevěné věže. Jedna z bran byla na straně východu slunce nad údolím říčky obtékající hradištní ostroh. K této bráně vedla z údolí strmá úzká stezka jen opatrně sjízdná na koních. Hlavní vchod sjízdný také pro vozy byl na straně opačné, na okraji úzké šíje, která skýtala jedinou možnost pohodlného přístupu na hradiště. Hradba hradiště přetínající tuto šíji byla proto skoro dvakrát tak vysoká a široká, jak už tak ohromná hradba nad strmými svahy nad údolím Ďáblovy říčky. Oba vstupy do hradiště spojovala cesta vysypaná drobným kamením.

...

Potom Erik pronesl hrobovým hlasem směrem k Heinrichovi: „Aby sis nemohl stěžovat, že tě do pekla, kam už dávno patříš, poslala přesila zbabělých Moravanů, postav se mně samotnému!“

Erik s napřaženým mečem přikázal ostatním: „Udělejte nám místo!“

Slavomír přikývnul a udělal se svými muži kruh kolem Erika s Heinrichem.

Potom začal souboj, o kterém si dlouho vyprávěli. Heinrich poháněný svou nenávistí prudce zaútočil na Erika. Ten však udělal mírný úkrok stranou, srazil svým mečem Heinrichovu ránu a lehce jej seknul přes břicho, kde mu udělal dlouhou nehlubokou ránu. Heinrichova halena se okamžitě zbarvila krví.

A podobně to pokračovalo dál. Heinrich, který dobře věděl, že na tom lesním palouku vypustí duši, hnaný nenávistí se tvrdohlavě snažil útočit na Erika. Ten před fanatickým Frankem předváděl jakýsi tanec a svým těžkým mečem mu zasazoval další a další záměrně nehluboké rány. Za chvíli byly ruce, trup i nohy Heinricha zbarveny krví, se kterou z jeho těla postupně odcházela síla.

Jeden z posledních zoufalých útoků na Erika udělal Heinrich, když po něm levicí hodil svoji dýku. Erik se letící zbrani lehce vyhnul. Využil toho, že zjizvený Frank při hodu odkryl svoji hrud' a bleskovým úderem jej bodnul do pravé strany hrudi a probodl mu plíce.

Frank se sesul k zemi, chrčel bolestí a u úst se mu objevila pěna. Těžko se mu dýchalo a tváře mu začaly modrat.

... Slavomír sundal ze zad toulec s lukem a šípy a všem přikázal: „Teď se nás deset, co jdeme první dolů a ty, ty a ty postaví potichu na okraj skály. Já si vezmu na mušku strážce, vy ostatní potom ty spáče. Abyste nestříleli dva na stejného protivníka, tak jak budete odleva stát, mířte také odleva na ty spící. Jakmile nás deset vystřelí, odhodíme luky, spustíme provazy a rychle se spustíme dolů. Potom, jak jsem vám už přikázal – zabíjejte, zabíjejte, zabíjejte! Jakmile nás deset bude dole, spustí se hned dolů zbylých pět. Vy zbývající, pozorně sledujte, co se bude dít před jeskyní. Vězte, že na vás spoléháme, že vaše přesná trefa nám v nouzi pomůže. A vše musí probíhat v klidu. Tentokrát žádný válečný pokřik, jak je u nás obvyklé. Pokud ty dole v ranním šeru přepadneme beze slov, o to větší bude jejich hrůza. Je všechno jasné?“

Všichni souhlasně přikývli. Slavomír tedy ukázal k okraji skály.

Třináct mužů se potichu postavilo s napnutými luky a vloženými šípy k okraji skály. Sedící strážný v té chvíli ze sebe shodil deku, zívnuv, postavil se, protáhnul se a najednou mu cosi řeklo, aby se obrátil a podíval se vzhůru na skálu nad jeskyní.

Ten pohled byl posledním pohledem v jeho životě. V první chvíli si povšimnul třinácti přízračných postav stojících v ranním šeru na okraji skály nad ním. Chtěl výkřikem varovat své druhy, ale z jeho hrdla se ozvalo jen téměř neslyšitelné zachrčení. Očima rozšířenými údivem a hrůzou totiž uviděl to úplně poslední ve svém životě – Slavomírov šíp, který mu prolétnul pravým okem a zaryl se mu do mozku.

Strážný se zhroutil k zemi a dvanáct mužů ležících na loučce před jeskyní se toho rána už neprobudilo. Jejich smrt byla svědectvím lukostřeleckého umění moravských bojovníků. Jak Slavomír s potěšením zaznamenal, starigradští vojáci lukem nestříleli o nic hůř než jeho bojovníci.

Aby své spící oběti zabili jednou ranou, všech zbývajících dvanáct lukostřelců mířilo také na hlavy svých obětí. A všech dvanáct šípů našlo neomylně svůj cíl.

Slavomír ukázal na provazy, shodil dolů ze skály ten svůj a rychle se po něm spustil, následovaný devíti druhy.

Slavomír se rychlým pohledem ubezpečil, že třináct těl před jeskyní je třináct mrtvol. Obrátil zrak k jeskyni. Chvilku zíral do udivených očí rozespaleho muže, drbajícího se v rozkroku a jdoucího si ven ulevit. Než stačil ten rozespalec zakřičet, měl už v srdci zabodnutou Slavomírovu velkou dýku, kterou po něm Slavomír bleskurychle hodil.

Slavomír, následovaný druhy se rozběhnul k jeskyni, kde, jak ukázal třemi vztyčenými prsty, se celí rozespálí probouzeli ještě tři muži. Prvnímu přesešnul rázným úderem hrdlo Slavomír, než se stačil postavit, druhému proklál srdce Erik, když už se zvedal s mečem v ruce.

Pouze třetí stačil vyskočit a bránit se. Postavil se zády ke skále s mečem v pravici a dýkou v levici. Proti Pozdešovi, který na něj tvrdě zaútočil spolu s jedním ze starigradských vojáků, však neměl šanci. Po chvíli leželo jeho mrtvé tělo na kamenitém dnu jeskyně s ranou v prsou od starigradského vojáka a hlavou rozseknutou od Pozdeši.